

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 28/18

U Luxembourggu 7. ožujka 2018.

Spojeni predmeti C-274/16, C-447/16 i C-448/16
flightright GmbH/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA
Roland Becker/Hainan Airlines Co. Ltd

Mohamed Barkan, Souad Asbai, Assia Barkan, Zakaria Barkan, Nousaiba
Barkan/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

Mediji i informiranje

Zračni prijevoznik koji u državi članici obavlja samo prvi dio povezanog leta može biti tužen pred sudovima države članice konačnog odredišta radi naknade štete zbog kašnjenja

Takav slučaj postoji kad su različiti letovi obuhvaćeni jedinstvenom rezervacijom za cjelokupno putovanje, a duže kašnjenje u dolasku na konačno odredište uzrokovano je smetnjom do koje je došlo na prvom letu

Putnici u zračnom prijevozu rezervirali su pri zračnim prijevoznicima Air Berlin i Iberia povezane letove iz Španjolske u Njemačku (odnosno s planom puta Ibiza – Palma de Mallorca – Düsseldorf što se tiče zračnog prijevoznika Air Berlin i s planom puta Melilla – Madrid – Frankfurt na Majni što se tiče zračnog prijevoznika Iberia), pri čemu su te rezervacije obuhvaćale cjelokupna odnosna putovanja. Prve unutarnje letove u Španjolskoj obavio je španjolski zračni prijevoznik Air Nostrum za račun zračnih prijevoznika Air Berlin i Iberia. U oba je slučaja došlo do kašnjenja navedenih letova (45 i 20 minuta), zbog čega su putnici propustili svoje druge letove prema Njemačkoj. Putnici su naposljetku pristigli na svoja konačna odredišta s više od 3 sata kašnjenja (odnosno otprilike 4 sata kašnjenja leta koji je rezerviran pri zračnom prijevozniku Air Berlin i 13 sati kašnjenja leta koji je rezerviran pri zračnom prijevozniku Iberia).

Zbog tih dužih kašnjenja ti putnici u zračnom prijevozu (odnosno, njemačko poduzeće flightright, koje je stupilo u njihov položaj) pokrenuli su postupke pred njemačkim sudovima radi naknade štete od zračnog prijevoznika Air Nostrum na temelju uredbe Unije o pravima putnika u zračnom prijevozu¹.

Amtsgericht Düsseldorf (Općinski sud u Düsseldorfu, Njemačka) i Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) dvoje u pogledu odgovora na pitanje jesu li njemački sudovi međunarodno nadležni za postupanje povodom tužbi koje su putnici u zračnom prijevozu podnijeli protiv zračnog prijevoznika koji (i) ima sjedište u drugoj državi članici, (ii) koji u okviru povezanih letova s konačnim odredištem u Njemačkoj obavlja samo prve letove koji su unutarnji letovi u toj drugoj državi članici i (iii) koji nije njihov suugovaratelj. Ta dva suda zatražila su od Suda pojašnjenje treba li u takvim slučajevima primjenjivati odredbe Uredbe Bruxelles I² prema kojima tuženik s domicilom u drugoj državi članici može biti tužen u stvarima koje se odnose na ugovore pred sudom u mjestu izvršenja obveze koja je temelj tužbe. Tom se uredbom propisuje da je u slučaju pružanja usluga mjesto izvršenja obveze, osim ako nije drukčije ugovoreno, mjesto u kojemu su, u skladu s ugovorom, usluge pružene ili su trebale biti pružene.

¹ Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL 2004., L 46, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 26., str. 21.). Ovisno o udaljenosti, visina naknade štete iznosi 250, 400 ili 600 eura.

² Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.) i Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravak SL 2014., L 160, str. 40.). Potonja uredba stavila je izvan snage Uredbu br. 44/2001. Primjenjiva je na sudske postupke koji su pokrenuti nakon 10. siječnja 2015. U okviru ovih predmeta, relevantne odredbe tih dviju uredbi istovjetne su ili gotovo istovjetne.

U svojoj današnjoj presudi Sud zaključuje da se konačno odredište u Njemačkoj može smatrati mjestom izvršenja usluga koje se pružaju ne samo u odnosu na drugi let, nego i u odnosu na prvi let unutar Španjolske. Iz toga slijedi da su njemački sudovi u načelu nadležni za postupanje povodom tužbi radi naknade štete protiv stranog zračnog prijevoznika kao što je to Air Nostrum.

Naime, kao prvo, pojam „u stvarima koje se odnose na ugovore”, u smislu Uredbe Bruxelles I, obuhvaća tužbu radi naknade štete zbog dužeg kašnjenja povezanog leta koju na temelju uredbe o pravima putnika u zračnom prijevozu podnesu putnici u zračnom prijevozu protiv stvarnog zračnog prijevoznika koji nije njihov suugovaratelj.

U tom pogledu Sud, među ostalim, navodi da se prema uredbi o pravima putnika u zračnom prijevozu, u slučajevima kada stvarni zračni prijevoznik koji nema ugovor s putnikom obavlja obveze propisane tom uredbom, smatra kao da to radi u ime osobe koja ima ugovor s predmetnim putnikom. Stoga se mora smatrati da taj zračni prijevoznik (u ovom slučaju Air Nostrum) ispunjava obveze koje je slobodnom voljom preuzeo prema suugovarateljima predmetnih putnika (u ovom slučaju Air Berlin i Iberia). Izvor tih obveza jest ugovor o zračnom prijevozu.

Kao drugo, Sud navodi da se u slučaju povezanog leta „mjestom izvršenja” tog leta u smislu Uredbe Bruxelles I mora smatrati mjesto odredišta drugog leta kad prijevoz na ta dva leta obavljaju dva različita zračna prijevoznika te da se tužba za naknadu štete zbog dužeg kašnjenja u dolasku temelji na smetnji koja je nastupila na prvom letu koji je obavio zračni prijevoznik koji nije suugovaratelj predmetnih putnika.

Sud u tom pogledu naglašava da se predmetnim ugovorima, kojima je svojstvena jedinstvena rezervacija za cjelokupno putovanje, utvrđuje obveza zračnog prijevoznika da preveze putnika od točke A do točke C. Takva radnja prijevoza jest usluga čije je jedno³ od mjesta glavnog pružanja točka C. Prema mišljenju Suda, zračnom prijevozniku, kao što je to Air Nostrum, koji obavlja samo prvi let od točke A do točke B, u dovoljnoj je mjeri predvidljiva činjenica da ga putnici mogu tužiti pred sudovima nadležnima za točku C.

U povezanom predmetu, putnik u zračnom prijevozu pokrenuo je postupak pred njemačkim sudovima protiv kineskog zračnog prijevoznika Hainan Airlines radi naknade štete zbog uskraćivanja ukrcaja na drugom dijelu povezanog leta (s planom puta Berlin – Bruxelles – Peking). Sud u tom pogledu podsjeća da se nadležnost sudova svake države članice utvrđuje u skladu s pravom te države članice, a ne Uredbom Bruxelles I, ako tuženik (u ovom slučaju Hainan Airlines) nema domicil u državi članici.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

³ U vezi s time Sud podsjeća da putnik u zračnom prijevozu može također pokrenuti postupak pred sudom mjesta polaska leta (presuda od 9. srpnja 2009., Rehder, [C-204/08](#), vidjeti i [Priopćenje za medije br. 62/09](#)).